

مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده: پیش به سوی اکتشافات نوین

نوشته : دویندر شرما (Devinder Sharma)

دویندر شارما یک نویسنده، مولف، مفسر و متفکر هندی است. وی دانشمند رشته کشاورزی است و پیش از ترک حرفه روزنامه نگاری به منظور پژوهش مسائل مربوط به سیاست های بازرگانی، مهندسی ژنتیک و بهداشت مواد غذایی، سالها در سمت سردبیر بخش کشاورزی نشریه پرتیراژ ایندین اکسپرس (Indian Express) بوده است. وی همچنین سمت ریاست فروم بیوتکنولوژی و بهداشت مواد غذایی که مرکز آن در دهلی نو است، را نیز به عهده دارد.

ایمیل تماس با آقای شرما: dsharma@ndf.vsnl.net.in

ترجمه: علی اصغر بهروزیان abehroozian@yahoo.com

جرج بوش رئیس جمهور امریکا به دنبال به دست گرفتن بیش از یک سوم منابع نفتی جهان و در پی جستجوی بی حاصل «سلاح های کشتار جمعی»، اینک به نظر می رسد که آماده به دست گرفتن بازار جهانی مواد غذایی نیز باشد و البته این کار را نیز با شعار منحرف کننده و احساساتی از بین بردن گرسنگی تدارک می بیند.

دولت ایالات متحده با متهم نمودن اروپا به سنگ اندازی بر سر راه تلاشهایی که به منظور رساندن مواد غذایی به افریقای های گرسنه و سد کردن استفاده از محصولات که با استفاده از دانش ژنتیک به شکل شگفت انگیزی تولید را بالا می برد، اولین تیر را با اعلام رسمی شکایت به سازمان تجارت جهانی، به دلیل ممنوعیت پنج ساله محصولات بیوتکنولوژیک این اتحادیه، شلیک کرد. این حرکت صحنه را برای یک نمایش جهانی بر روی موضوعی که روز به روز جنجالی تر می شود، آماده می سازد.

بوش اظهار داشت: شرکای اروپایی ما این تلاش ها {برای پایان دادن به گرسنگی!!!} را پا در هوا گذاشته اند. آنها کلیه محصولات بیوتکنولوژیک را بر اساس وحشتی واهی و غیر علمی ممنوع اعلام کرده اند. این مسئله باعث شده است که بسیاری از ملل افریقای از سرمایه گذاری بر روی فرآورده های بیوتکنولوژیک خوداری کنند. چرا که می ترسند محصولاتشان در بازارهای اروپا

تحریم گردند. دولت های اروپایی باید به جنبش بزرگ پایان دادن به گرسنگی در افریقا به پیوندند نه اینکه مانع آن شوند.

آقای روبرت زولیک نماینده تجاری ایالات متحده در این رابطه می افزاید: سیاست های اروپاییان غیرقانونی است و به اقتصاد ایالات متحده صدمه خواهد زد. این سیاست های حیرت آور مانع رشد صنعت بیوتکنولوژی می شوند و زمینه را برای افزایش گرسنگی در کشورهای در حال توسعه فراهم خواهند آورد.

همزمان با حمله مستقیم از طریق ادارات مسئول اینگونه درگیری ها، به نظر میرسد که در محاصره قرار دادن سیاست های اقتصادی ترک خورده نیز بی خاصیت نباشد.

مقامات بلند پایه سازمان تجارت جهانی (WTO)، صندوق بین المللی پول (IMF)، و بانک جهانی، در ماه مه در ژنو دیدار کردند تا به کنکاش چگونگی مرتبط نمودن سیاست هایشان از طریق تجارت آزاد و به جریان انداختن کمک های مالی، تسهیل مقررات، خصوصی کردن { منابع و امکانات ملی- دولتی} و ساده نمودن بودجه ها بپردازند. انگار شرایط وام گرفتن از صندوق بین المللی پول و سازمان تجارت جهانی که کشور های در حال توسعه را وادار به کاهش موانع تجاری، قطع کمک های مالی به تولید کنندگان بومی مواد غذایی و از میان بردن تور ایمنی که برای دوام کشاورزی روستایی شان ایجاد کرده بودند، کافی نبوده است.

قرارداد کشاورزی سازمان تجارت جهانی میتواند به شکلی کاملاً موثر به کار گرفته شود تا به ایالات متحده و 12 کشور اصلی صادر کننده مواد غذایی اجازه دهد مواد غذایی ناخواسته ای که به وسیله دگرگونی ژنتیکی تولید شده اند را به کشورهای در حال توسعه قالب نمایند و به این وسیله خود کفایی تولید مواد غذایی این کشورها را از میان ببرند و بازار های بیشتری برای شرکت های بزرگ صادر کننده حیوانات فراهم آورند.

دستکاری در تجارت و امور مالی به تنهایی کافی نیستند. شرکت های بزرگ با کنترل و در انحصار گرفتن علم – شامل تمامی علوم کشاورزی و سازمان پژوهش های کشاورزی امریکای شمالی – تعادل صنعت کشاورزی چنان نامتعادل شده است که دولت های کشورهای در حال توسعه برای جلوگیری از نابودی سریع خود کفایی غذایی کشور هایشان، آغاز به ایجاد موانعی نموده اند.

هر چه باشد، تا زمانی که کشورهای در حال توسعه خود کفا بمانند، تولیدات اصلاح ژنتیک شده بازار نخواهند داشت. بنابر این نقطه تمرکز این نخواهد بود که چگونه جنبش خود کفایی در کشورهای در حال توسعه تقویت شود، بلکه اصل این خواهد بود که چگونه این کشورها را به مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده که در کشورهای ثروتمند صنعتی تولید می شوند هر چه بیشتر وابسته کنند.

افزایش کمک های غذایی که در نتیجه به دور ریختن تولیدات مواد غذایی بومی انجامیده، میلیون ها کشاورز خرده و متوسط کشورهای در حال توسعه را وادار کرده است تا از کار کشاورزی دست بکشند و در تلاش نانی بخور و نمیر به کپرنشین های حاشیه شهرها نقل مکان کنند.

کشاورزی شدیداً حمایت شده در امریکا و در همین رابطه سازمان توسعه و همکاری های اقتصادی (OECD) * دلیل ریشه ای رشد روز افزون گرسنگی، فقر و نداری در بیشتر کشورهای جهان است.

مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده که به وسیله شرکت های عظیم بیوتکنولوژی تولید می شوند، باعث تشدید بحران های غذایی می شوند و در این راستا گرسنگی که نه، گرسنگان را از میان خواهند برد.

کنایه اینجاست که گرسنگی و دروغ های همراه آن به یک شیوه عادی برای قالب کردن مواد غذایی و غلات اصلاح ژنتیک شده و خطرناک، تبدیل شده است.

در هندوستان که پدیده گرسنگی همزیستی ای پا به پای ذخیره بیش از اندازه محصولات غذایی دارد، تمامی جامعه علمی و (صنعت کشاورزی) به شدت دست اندر کار منحرف کردن اذهان عمومی از خطرات ریشه ای مشکلات غذایی هستند، و کلیه توان خود را در تبلیغ هر چه بیشتر بیوتکنولوژی به کار گرفته اند.

محصولات ناخواسته – مثل پنبه بیوتکنولوژیک و خردل اصلاح ژنتیک شده- با فریب کشاورزان ساده دل به وسیله دروغ های پر آب و تاب تبلیغ می شوند. معاون بخش بیوتکنولوژی در برابر همه ادعا می کند که پنبه بیوتکنولوژیک 80 درصد افزایش تولید داشته است. وی اضافه می نماید که سیب زمینی اصلاح ژنتیک شده (که هنوز هم تحت آزمایش است) 40 درصد پروتئین خواهد داشت.

اما حقیقت این است که پنبه بیوتکنولوژیک هیچگونه افزایش تولیدی نداشته است، (حتی در چین هم که بخش عظیمی را به محصولات اصلاح ژنتیک شده اختصاص داده و نشانه های منفی آن رو به آشکار شدن است، نیز چنین افزایشی دیده نشد) ، و حقیقت دیگر اینکه سیب زمینی اصلاح ژنتیک شده فقط حدود 2/5 درصد پروتئین دارد و نه بیشتر.

تهاجمی جهانی بر ضد سیاست زور و تهدید، در ابعاد بین المللی در حال رشد است. به همین دلیل، سه وزیر از هر یک از 180 کشور دارنده سهام تجارت، کشاورزی و بهداشت با دعوت قبلی در مرکز شهر ساکرامنتو (Sacramento) کالیفرنیا در 23 تا 25 ژوئن گردهم خواهند آمد.

در دعوت نامه که از جانب معاون کشاورزی ایالات متحده، خانم « آن ونی مان » (Ann Veneman)، فرستاده شده، آمده است: « این نشست در واقع با هدف آموزش (بخوانید ارباب) این نمایندگان که به صورت دموکراتیک انتخاب شده اند، در باره خواص مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده و اینکه چرا { این نمایندگان } باید از کمپانی های چند ملیتی ایالات متحده در راستای مبارزه با گرسنگی جهانی پشتیبانی کنند، تشکیل شده است ». و اگر پشتیبانی نمی کنند پس چرا سکوت را برگزیده اند.

در ادامه، «خانم آن ونی مان» پی آمدهای اقتصادی-سیاسی نپذیرفتن میوه های تکنولوژی برای، نام زیبایی که ایشان به مهندسی ژنتیک داده اند، را شرح خواهند داد.

این دسیسه های آشکار و نهان به منظور قالب کردن مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده خطرناک و غیربهداشتی، در واقع از یک دهه پیش آغاز شد.

ایالات متحده تا کنون با پیمان کارتاگنا (Cartagena) برای ایمن سازی مواد بیوتکنولوژیک مخالفت نموده است. این پیمان توسط 100 کشور امضا شده است و هدفش آن بوده که با ایجاد قوانین و مقررات پذیرفته شده بین المللی تضمین شود که همه کشورها به اطلاعاتی دستیابی داشته باشند که با آن بتوانند در مورد محصولات که اصلاح ژنتیک شده اند، تصمیمی آگاهانه بگیرند.

با پیدایش سازمان تجارت جهانی، پیمان کارتاگنا مفهومش را از دست داد. از آنجا که کنوانسیون تنوع بیولوژیکی بوسیله ایالات متحده تصویب نشد، این کشور تعهدی برای اجرای پیمان ایمن سازی مواد بیولوژیک ندارد.

در همین حال پژوهش های کشاورزی که نقشی مفید در روشن کردن خودکفایی غذایی در بسیاری از کشورهای در حال رشد داشتند، در دوران پسا انقلاب سبز به تدریج فلج شدند.

خود گروه مشاور در پژوهش های جهانی کشاورزی (CGIAR) تحت شدیدترین فشارها از سوی کمپانی های بزرگ تجاری-کشاورزی که این گروه را مانع اصلی خود در پروسه مهار کردن و در انحصار گرفتن بازار می شناسند، قرار گرفته اند.

با تغییر جهت اولویت های پژوهشی از نیازهای ملی به در خدمت صنعت بیوتکنولوژی در آمدن، شبیه به آنچه در اکنون در هندوستان جریان دارد، دیری نخواهد پایید که کشورهای در حال توسعه به دوران هراس آور زندگی ای که بدون واردات گرسنه بمانند، بازگردند. حتی مسئله کمک های غذایی هم به آلت دستی برای قالب کردن مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده، تبدیل شده است. هدف کمک های غذایی دیگر کمک برای نیازهای انسانی جمعیت گرسنه جهان نیست، بلکه هدف قالب کردن و تامین منافع شرکت های چند ملیتی است.

ایالات متحده، ابتدا با یافتن روزنه ای برای خلاصی از مازاد تولید انبوهش برنامه نهار برای کودکان افریقایی را { با فشار آوردن به سازمان های مسئول برنامه های خوراکی واز کانال آنان }، راه اندازی کرد.

سپس با توجه به کمیابی مواد غذایی ای که در سال 2000 در مرکز و جنوب افریقا پدید آمده بود، عملاً به چهار کشور افریقایی فشار آورد تا مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده را بپذیرند.

ایالات متحده حتی کوشید تا به فدراسیون جهانی صلیب سرخ فشار آورد تا به نام غذا برای گرسنگان ممنوعیت مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده ناخواسته را بردارد.

در هر صورت این طرح با ناکامی روبرو شد، زامبیا و زیمبابوئه بر علیه مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده، با بیان اینکه ترجیح می‌دهند که گرسنگان بمیرند، اما به آنها مواد غذایی سالم بخوراند، مقاومت کردند.

در این میان سودان هم تصمیم گرفت که کمک با مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده را نپذیرد.

بنابر این ایالات متحده راهی جست تا کشورهای افریقایی را به تسلیم بکشاند.

مجلس سنای ایالات متحده با تصویب قانون « امریکا رهبر مبارزه بر علیه ایدز – HIV ، سل و مالاریا در سال 2003 ، که به زبان دیپلماتیک (حس کنگره) خوانده می شود، کمک های مالی را به مبارزه بر علیه ایدز و مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده مرتبط می سازد.

بند 104 A بیان می دارد که : « افراد آلوده به ایدز نیاز به تغذیه بهتری نسبت به افراد غیر آلوده دارند» ، به ویژه به دلیل احتیاج افراد آلوده به ایدز به پروتئین بیشتر . همچنین شواهد موجود مبین این است که در افرادی که سوء تغذیه دارند، به ویژه زنان حامله و مادران شیرده درمان ایدز بطور کامل نتیجه بخش نخواهد بود.

جمله بعدی اینگونه ادامه می یابد: « بنابر این احساس کنگره است که کمک های غذایی ایالات متحده باید توسط کشورهایایی که تعداد زیادی بیمار مبتلا به ایدز دارند، بخصوص کشورهای افریقایی پذیرفته شود تا اینگونه افراد بهتر تغذیه شوند.

این البته تنها تلاش ایالات متحده نیست، مدتی پیش، در سال 1986 ، ایالات متحده قانونی به نام قانون اصلاحیه بامپر (Bumper's Amendment) تصویب کرد، که بر اساس آن فعالیت های مربوط به توسعه کشاورزی مثل مشاوره، نشریات، کنفرانس ها ، و یا آموزش در ارتباط با رشد تولیدات کشاورزی در کشورهای خارجی ای که کالاهای کشاورزی برای صادراتشان دارند، و بخصوص اگر آن کالاها در ایالات متحده نیز کشت و تولید می شوند، ممنوع شد.

در نتیجه، حمایت ایالات متحده برای امر پژوهش و توسعه محصولات کشاورزی در کشورهایایی که با محصولاتی که در ایالات متحده رشد می کنند، رقابت می نمودند، متوقف شد. با بسته شدن برنامه های پژوهشی ملی به دلیل محدودیت های مالی، زمینه آماده گردید تا کمپانی های بیوتکنولوژی بازار را قبضه کنند.

برای قالب کردن مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده، اکنون دکه جدیدی ابداع شده است. بنیاد راکفلر (Rockefeller Foundation) ، در همکاری با موسسه امریکایی مادیسون (Madison) ، پروژه ای به نام ابتکار مادیسون بر اه انداخته اند. « ابتکار مادیسون » با ماسک حمایت و کمکهای بشردوستانه با هدف قالب کردن فرآورده های اصلاح ژنتیک شده، دست به کار شده تا تزلزل رو به رشد مواد غذایی که در اثر ازدیاد ضربه پذیری ی اقتصاد های متاثر از بیماری ایدز را در این لوا { حمایت های بشر دوستانه } بپوشاند.

فرضیه مقدم این است که بیماری ایدز ضربه بزرگی به مردان که نیروی عمده کار کشاورزی در بیشتر نقاط افریقا به شمار می آیند ، وارد آورده است. در نتیجه نیروی انسانی کافی در روستاها برای انجام امورات کشاورزی مثل سمپاشی و وجود ندارد، بنابراین، این کشورها باید مواد غذایی اصلاح ژنتیک شده ای مانند پنبه بیوتکنولوژیک که به گفته آنان { کمپانی های تولید کننده } نیاز به سمپاشی ندارند را بپذیرند.

این ابتکار عالی!!! توسط گروه مشاور پژوهش های کشاورزی (CGIAR) * به عنوان یکی از شرکای دو کمپانی بالا { راکفلر- مادیسون } ، به اجرا در آمده است. براساس همین نیاز فوری ، دانشمندان کشاورزی با رئیس جمهور پیشین کنیا ، آقای موی (Moi) که قبول کرده بود تا رسماً از ابتکار مادیسون پشتیبانی کند، دیدار کردند. تا با حمایت های وی این طرح به سایر کشور های افریقایی از جمله افریقای جنوبی، نیز گسترش یابد، و سپس به هندوستان، پاکستان، بنگلادش، تایلند و دیگر مناطق آسیای جنوب شرقی کشیده شود.

در تاریخ تا کنون دیده نشده که کشوری با گلوی این و آن را گرفتن دیگر کشورهای جهان را مجبور به پذیرش محصولات خود کند. پیش از این هرگز جهان مجبور نشده بود تا تکنولوژیها (با تمام خطراتشان) را به زور بپذیرند، و این شامل نیروی انمی نیز می شود، آن هم به نام فقر و گرسنگی زدایی و توسعه.

پیش از این هرگز هیچ کشوری نکوشیده بود تا به زور قاره ای گرسنه را با به وجود آوردن سناریوی دروغین خشک سالی در شرف وقوعی که هرگز اتفاق نیافتاد، تغذیه کند.

پیش از این هرگز علم و تکنولوژی فدای چنین رفتار شرم آوری در عرصه رشد منافع اقتصادی نشده بودند.

جهان امروز را چنان ساخته اند که آن مثل قدیمی چینی را فراموش کند، که می گوید: « اگر می خواهی کسی را برای یک روز تغذیه کنی به وی ماهی بخوران، اما اگر می خواهی وی را همیشه سیر نگه داری ، به او ماهی گیری بیاموز.»
توان ماهیگیری یا به عبارت دیگر تولید بومی مواد غذایی آرام آرام از میان برداشته می شود.

حالا از گرسنگان انتظار دارند تا مواد غذایی که توسط کمپانی های بیوتکنولوژی تولید می شوند را بخرند، و اینجاست که خطر نهفته است.

متن انگلیسی مقاله در سایت www.zmag.org موجود است

فرهنگ اختصارات OECD=Organization for Economic Co-operation and Development

www.oecd.org

CGIAR=[Consultative Group on International Agricultural Research](http://www.cgiar.org)

www.cgiar.org

کلمات درون { } از من است. ع. ب